

Európai
Bizottság

A környezetvédelmi politikák végrehajtásának felülvizsgálata

MAGYARORSZÁG

Európa nagyratörő jogszabályokat és szakpolitikákat fogadott el a levegő és a víz védelme, a körforgásos gazdaság elősegítése, az újrahasznosítási arányok növelése és a természet védelme érdekében. Ezek végrehajtása kulcsfontosságú a környezetvédelmi célkitűzések megvalósításához. Az Európai Bizottság ezért elindította a környezetvédelmi politikák végrehajtásának felülvizsgálatát (EIR), amely segíti az országokat a környezetvédelmi integráció útjában álló rendszerszintű akadályok kezelésében a nem megfelelő végrehajtás okainak azonosításával. Az EIR keretében rendszeres időközönként elemzéseket végeznek, párbeszédet folytatnak és szakértői támogatást nyújtanak. Ez az adatlap a 2019 áprilisában közzétett második EIR-csomag eredményeit foglalja össze.

Országprofil

Magyarországot kiemelkedő biodiverzitás jellemzi: gyepterületek, barlangok, folyók és vizes élőhelyek egyaránt bőségesen megtalálhatóak az országban. Az ország jelentős előrelépést tett azzal, hogy erőteljes gazdasági növekedését leválasztotta a fő környezeti terhelésekről. A biológiai sokféleség védelme kulcsfontosságú szakpolitikai prioritásnak számít. Az intenzív ipari és mezőgazdasági tevékenységek és a megnövekedett közúti forgalom azonban súlyosbították a környezeti kihívásokat, miközben jelentős intézményi problémák akadályozzák a környezetvédelmi jogszabályok és szakpolitikák hatékonyabb végrehajtását.

EIR 2019: főbb sikerek

- ✦ Bizonyos előrehaladást sikerült elérni a körforgásos gazdaságra történő átállásban.
- ✦ Ami a természetvédelmi területek védelmét illeti, nőtt a Natura 2000 területekre vonatkozó területkezelési tervek száma.
- ✦ Annak ellenére, hogy a nyomon követés mértéke nőtt a felszíni víztestek kémiai állapotát illetően, további fejlesztésekre van szükség. Jelentősen nőtt a jó kémiai állapotú felszíni víztestek aránya: az első és a második vízgyűjtő-gazdálkodási terv közötti időszakban a kezdeti 3%-os arány 46%-ra nőtt, és jelentősen csökkent az ismeretlen állapotú felszíni víztestek aránya is: 94%-ról 47%-ra.
- ✦ A fürdővizek továbbra is jó állapotúak: 2017-ben az összesen 257 fürdővíz 70,8%-a kiváló minőségű, 13,2%-a jó minőségű és 2,7%-a elégséges minőségű volt (2016-os adatok: 70,8%, 11,5% és 1,2%).

PÉLDÁK BEVÁLT GYAKORLATRA MAGYARORSZÁGON

- ✦ Az „Ablakon Bedobott Pénz” elnevezésű kezdeményezés információkat, tanácsadást és ösztönzőket nyújt a vállalkozásoknak az erőforrás-hatékonyság javítása érdekében.
- ✦ Magyarország saját nemzeti környezetvédelmi információs rendszerrel rendelkezik, amely szinte az összes vizsgált környezetvédelmi területet lefedi. A webportálon könnyű a böngészés, az oldal felépítése pedig átlátható.

Az EIR 2019 főbb kihívásai

Hulladékgazdálkodás

Enyhe növekedés volt a települési hulladék újrahasznosítási arányát tekintve, és enyhe csökkenés a lerakóba kerülő hulladék mennyiségében. Azonban a Bizottság 2018-as korai előrejelző jelentése szerint fennáll a kockázata annak, hogy Magyarország nem teljesíti az újrafeldolgozott települési hulladékra vonatkozó 2020. évi 50%-os célkitűzést. A 2020 utáni célkitűzések teljesítéséhez még nagyobb erőfeszítés szükséges. Magyarországnak meg kellene fontolnia a hatékony gazdasági eszközök használatát, mivel a szolgáltatási díj minimumszintje nem írja elő a házhoz menő elkülönített gyűjtés alkalmazását, és az újrahasznosítási célkitűzések várhatóan nem fognak ösztönzőként működni a szolgáltatók számára.

Levegőminőség

A kibocsátások 1990 és 2016 közötti csökkenése ellenére 2017-ben a levegő minősége számos levegőminőségi zónában túllépte a levegőminőségre vonatkozó előírásokat a nitrogén-dioxid (NO₂) és a részecsk koncentráció (PM10)

tekintetében. Az Európai Környezetvédelmi Ügynökség szerint a levegőszennyezés 2015-ben megközelítőleg 14600 idő előtti halálesetet okozott Magyarországon. Magyarország legsürgősebb feladata a magánháztartásokban a szilárd tüzelőanyagok égetéséből származó részecsk kibocsátás csökkentése, valamint rövid távú intézkedések bevezetése a városi területeken közlekedő járművek kibocsátásainak csökkentésére. Erőfeszítéseket kell tenni annak érdekében is, hogy az ország teljesíteni tudja az egyes légköri szennyezők nemzeti kibocsátási határértékeiről szóló új irányelv 2020 és 2029 közötti, valamint a 2030 utáni évekre vonatkozó célkitűzéseit.

Természetvédelem

Magyarország Natura 2000 hálózata teljesnek tekinthető. 2018-ban 325 Natura 2000 területre vonatkozóan vezettek be területkezelési terveket (a teljes terület 61,9%-a). A tervek száma 2017-ben 45-tel nőtt, és további 116 terv elfogadás vagy előkészítés alatt áll. A nemzeti jogszabályok értelmében azonban ezek a tervek nem kötelező érvényűek, ami megkérdőjelezi a végrehajtásukat.

Szakértői támogatás

Az EIR-t a TAIEX-EIR Peer-to-Peer (EIR P2P) szakértői eszköze támogatja, amely elősegíti a különböző tagállamok környezetvédelmi hatóságainak egymástól való tanulását. 2018-ban Magyarország két EIR P2P műhelytalálkozót szervezett a körforgásos gazdaság és a levegőminőség témájában, és két másikon vett részt, amelyek témája a levegőminőség volt.

A Magyarországra vonatkozó teljes országjelentés, a többi tagállamra vonatkozó jelentések, valamint „A környezetvédelmi politikák végrehajtásának felülvizsgálata 2019-ben: A polgárainak védelmet és jobb életminőséget nyújtó Európa” című közlemény itt érhető el:

http://ec.europa.eu/environment/eir/index_en.htm

#EIRReview

EU_ENV

EUEnvironment

Kiadóhivatal

Print

PDF

ISBN 978-92-79-99242-1

ISBN 978-92-79-99241-4

doi:10.2779/298070

doi:10.2779/441605

KH-03-19-036-HU-C

KH-03-19-036-HU-N

Luxembourg: Az Európai Unió Kiadóhivatala, 2019

© Európai Unió, 2019

A további felhasználás a forrás feltüntetése esetén engedélyezett.